

คร่ำกับกิจวัตรของคุณยาย

ทางด้านอาหารขบฉัน คุณยายห่วงพระมาก ท่านตั้งโรงทานหุงข้าวเลี้ยงพระองค์ตามแบบโรงครัววัดปากน้ำ ตอนนั้นยังมีพระอยู่ไม่กี่รูป กำลังสร้างโบสถ์ สร้างศาลาฟังธรรมกัน แม้ระยะหลังท่านไม่ได้ลงมือทำเอง ท่านก็เข้าไปตรวจตราความสะอาดในโรงทานทุกวัน

คุณยายจะตื่นนอนตั้งแต่ตี ๔ นั่งสมาธิ พอสว่างก็ปิดกวาดเช็ดถูกุฏิของตนเอง แล้วมาดูแลที่ครัว คุณยายสอนคนครัวให้หันผักหันเนื้อให้พอดีคำ อย่าให้ชิ้นใหญ่ไป มิฉะนั้น

ขณะที่พระฉัน ขึ้นเนื้อจะไปตุงที่แก้ม ดูไม่งาม ปลาาก็ให้เลาะ
เอาก้างออก ของมันนัก ผิดนักอย่าจัดไป ขนหม ผลไม้ ต้อง
จัดให้ประณีต คุณยายเตือนว่าของทุกอย่างต้องทำให้ดีให้
ประณีต จะได้เป็นนิสัยติดตัวข้ามชาติไป

เมื่อดูแลเด็กวัดประเคนอาหารให้พระเสร็จแล้ว คุณยาย
จึงกลับไปรับประทานอาหาร ประมาณเวลา ๖ โมงครึ่ง หลัง
จากนั้นท่านจะกลับมาที่ครัวอีกครั้งหนึ่งเพื่อดูแลความ
เรียบร้อยแล้วจึงจะกลับไปซักผ้า (เพ็งจะเลิกซักเองมาได้ ๒-
๓ ปี) ทำอะไรต่อมิอะไรของท่านไปจนกระทั่ง ๙ โมง จึงไป
นั่งสมาธิ จนถึงเวลาก่อนเพล (๑๑.๐๐น.) เล็กน้อย ก็กลับ
มาที่ครัวอีกเพื่อดูว่าข้าวปลาอาหารจัดถวายพระเรียบร้อยแล้ว
พอเห็นว่าเรียบร้อย ท่านก็กลับออกไป ท่านจะไม่อยู่ใน
บริเวณครัว หรือที่ใกล้ๆ ที่พระฉันอาหารในเวลาอาหารเพล
เพราะเห็นว่าเป็นเวลาของเจ้าภาพที่นำข้าวปลาอาหารมา
ถวายพระ ไม่อยากให้เจ้าภาพเกรงใจ

ประมาณเที่ยงครึ่ง พระฉันเสร็จให้พรเสร็จ แยกมีเวลา
คุยกับพระพอสมควรแล้ว คุณยายจะออกมารับแขกอีกทีหนึ่ง
จนถึงบ่ายครึ่ง หรือบ่าย ๒ โมง จึงกลับเข้ากุฏิไปพักผ่อน

ราวบ่าย ๓ โมง คุณยายจะลงสวน ปลูกกล้วย ปลูก
มะละกอดูแลต้นไม้ ตรวจบริเวณวัด ราวๆ ๕ โมง จึงกลับไป
อาบน้ำ แล้วมารอถวายน้ำปานะให้พระ คุณยายมาพูดมาคุย
ด้วย ใครทำอะไร มีปัญหาอะไร ท่านจะรู้หมดโดยไม่ต้อง

รายงาน จนกระทั่ง ๑ ทุ่ม แต่ไม่เกิน ๑ ทุ่มครึ่ง คุณยายจะกลับไปนั่งสมาธิถึง ๓ ทุ่มครึ่งแล้วจึงนอน แต่ถ้าเป็นช่วงเวลาเตรียมงานบุญ ต้องจัดเตรียมอาหารจำนวนมากสำหรับสาธุชนที่มาร่วมงาน คุณยายจะย้อนกลับมาดูที่ครัวอีกครั้งแล้วถึงกลับไปนอน

คุณยายให้ความสำคัญกับครัวมาก ครัวจะต้องสะอาด ไม่มีกลิ่นอับชื้นต่างๆ ที่เรียกว่า “กลิ่นครัว” จะต้องมีการพอกถวายพระเณร และเลี้ยงดูทุกคนที่มาที่วัดได้ ยายอธิบายว่า

“ถ้ามีคนมาเป็นร้อยก็ให้เลี้ยงได้ทั้งร้อย มาเป็นล้านก็ให้เลี้ยงได้ทั้งล้าน”

ซึ่งการที่ใครจะสามารถเลี้ยงคนได้ขนาดนี้ จะต้องสร้าง “ทานบารมี” เอาไว้มากทีเดียว